

ივერიის

რედაქტორი:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ტელეგრაფი.

გაზეთის დასაბარებლად
დღე განცხადებათა დასაბარებლად
უნდა მიმართოს რედაქციის და წერა-კითხვა
წამარტ. საზოგადოების კანცელირისად
ფასი განცხადებასა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველი გვერდზედ
16 კაპ., მეორეზედ — 8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

რედაქციისგან

იმ სკლის-მომწერთ, რომელთა
თავს ნახევარ წლით აქვთ და-
კვეთილი განსეთი პარტანდელ
წლის ზირველ ინსერტიდგან, გა-
სეთის გესაუნა მოსწოთ ამ
წლის ბირველის მარტს, რადგან
პარტანდის თვის თთვე და ჩვიდმე-
ტი დღე მიღებულთ აქვთ განსე-
თი და ესხლავ ერთის თვისისა
და ცხემტის დღის განსეთი ზირ-
ველ პარტანდემ შეუსრულდათ.
ვისაც ქსურს ზირველ მარტი-
დამ წლის დამლევამდე მიი-
ღას განსეთი, უნდა განათავსე-
ნოს ხლის თთვის ფასი განსე-
თისა 8 მან. 33 კან.

ქართული თეატრი

ოთხშაბათს 26 მარტს,

ქართულის დრამატული დასის არ-
ტისტების მიერ, სტენაროუსის ა.
თამაშის შილის სასარგებლოდ
წარმოდგენილი იქნება

I

მშის დაბნელება საქართველოში

კამ. 3 მოქ. ოსხ. ანტიონივსა.

II

დატყობილად ვარა

კამ. 1 მოქ. კ. კვიციანი.

დასასრულ ლექსი

ასტრატკემა დაჯერავს სამხედრო მუსიკა
მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნი
ჩერკეზიშვილისა, ნიკოლაშვილისა,

რედაქციისა, კუნდელი. ბ-ნი აბა-
შიძე, გვედვანი, სვიმონიძე, კან-
დელია, შათირიშვილი, ადამიძე,
საფორაძე და სხვ.

აღვლავის ფასი მოკლებულია.
დასაწყისი 8 საათზედ.
რეჟისორი პ. აბაშიძე.

მთავრობის განაჩადგულებანი

ებოძათ: ზღაპრადრეჟისორი უფის
მე-155 ჰეპათა რაზმის მანაბელს —
ზღაპრადრეჟისორი.

ტფილისის სასახლის ზღაპრის რე-
გისტრატორის ულიაშვილს — გუბერ-
სეი სევერტაძეს.

დათბილისის შტატის გარეშე შეიფუ-
ტის განსეუბი მანდაბუბათა მოსკლეს
ქორეოლიანს — კოლდუქსეი რეგ-
სტრატორად.

დანიშნული იქნა: მღვდლის შვილი
გიორგი ბუსიანის ძე ნადირაძე —
ფოთის სასახლის სახანის შვილი ხა-
რისის განცხადების მოსჯელად.

ახსნური ნაფა გიორგის ძე ცალ-
ქლოშიძე — ტფილისის სასახლის ზღ-
აპრის განცხადების ზირველ ხარისხის
მოსჯელად.

დათბილისი იქნა: თეატრის მან-
რის წინადადის ზღაპრის ბოჭუ-
ლის თანამდებობის აღმასრულებელი
თავადი გიორგი ყარაღაშვილი თაყა-
ისასვე ოსონით და შექვერა გუბერ-
ნიის სამმართველოს საზოგადოა თა-
ნამდებობის განცხადებად.

ვაღვიყენილი იქნა: გორის მანრის
მეკურნებელი ზღაპრის ბოჭუღა ნა-
დგორანი სოკუნეხეი ჩიკვიძე — თეატ-
რის მანრის წინადადის ზღაპრის
ბოჭუღად.

ახალი ამბავი

ს. ხელმწიფე იმპერატორმა კე-
თილინებდა და ნება დართო გზათა
მინისტრის თავის ბილაგის მიხედ-
ვით წოდება ქ. ფოთის საპატრიო მოქალაქე-
ბისა, ამ ქალაქის თვითმმართველობის
თხოვნის თანხმად.

მიწად-მოქმედების მინისტრის
რწმუნებულის ბ-ნ მედევედვის გან-
კარგულებით ტფილისის საბარეშე-
მო სადღურის მებარეშეზე ბ-ნი იო-
სებ ქუთათელაძე ორშაბათს, 24
მარტს, ქუთაისის გუბერნიაში მიემ-
გზავრება, საცა შემადგომად მისი
უხლებდა დარჩენა. ბ-ნ ქუთათელაძეს
დავალბებული აქვს, — ქუთაისის გუ-
ბერნიაში მებარეშეშეშობას და მე-
ფუტკრეობას თავისი ცოდნით ხე-
ლი შეუწყოს. ამისათვის იგი სოფ-
ლის კრებებზედ და კერძო ოჯახებ-
შიც ლექციებს წაითხზავს აბარეშე-
შის ქიხის (კაქის) და ფუტკრის მო-
ვლა-მოშენების შესახებ, აბარეშეშის მო-
თესლს გასინჯავს, რომ უკუდი თეს-
ლი ხალხს არაფერ შეატყუოს, და
დადამოყვებულს ქიხს მანახავს და ავად-
მყოფობის მიზეზს გამოარკვევს და
სხ. ერთის სიტყვით, ბ-ნ ქუთათელ-
აძეს მზავალ მნიშვნელოვანი საქმე
აქვს მინდობილი და მისი შრომა,
იმედია, სწორედს ნაყოფსაც გამოა-
იღებს. სწორედ რომ სულზედ მის-
წრება იქნება ბ-ნი ქუთათელაძის
მისელა ვაეკიმერეთსა და გურია-სა-
მეგრელოსათვის. გაზაფხული უკვე
დადგა, ხალხი აბარეშეშის ქიხის
თესლს ჰყიდულობს და საშინაო,
სხვადა-სხვა გაიფერა ვაჭრებმა ცუ-
დი თესლი არ გაავრცელონ ხალხში,

როგორც ეს ხშირად მოხდება ხო-
ლმე.

ამ მოკლე ხანში, ს. კასის მან-
ლობად (ქართლში), კავკასიის სა-
სოფლო სამეურნეო საზოგადოების
მიერ არჩეული მკოდნე კაცები ვე-
რობულ გუთნებს გასინჯვენ. აქაურს
მოვაჭრებს ბ-ნ აუფერმანს უკვე გაუ-
გახენია კასში რამოდენისამე ფორ-
მის გუთანი, როგორც ვიცით, 1894
წ. ქიზიყშიაც გასინჯეს გუთნები და
ამას ფრად ნაყოფიერი შედეგი მო-
კვდა: იქაურ მეკოდნე ზოგადი სი-
სტემის გუთანი ძლიერ მოეწონა
და ამის გამო თითქმის მთელმა ქი-
ზიყმა ევროპული გუთნები შეიძინა.
ინდელ უნდა ვიკონიოთ, რომ ჩვენი
სამეურნეო საზოგადოება, როგორც
უფრო გამოცდილი ამ ემად, თავის
ძალ-ღონეს არ დაშვავს, რათა გუ-
თნების გამოცდის საქმე ქართლში
ყოველ მზრივ კარგად მოეწყოს და
მაშინ, ცხადია, აქაც ისეთივე ნა-
ყოფს გამოიტანს ეს საქმე, როგორც
ქიზიყში მოიტანა.

ფრინველის მოშენების საზოგა-
დოების კავკასიის განყოფილების
უკანასკნელ სხდომაზედ დაუდგინა,
კვირაობით, 11 საათამდე 1 საათამ-
დე, ფრინველთა შესახებ სახლი,
რომელიც იმყოფება მუშუალოდ,
და ამყოფოს მსურველთათვის და-
სათავიერებლად და ამა განყოფი-
ლების წევრმა ბ-ნმა ანტროპოვი-
აუხსნა ხოლმე მნიშვნელოვანი ამ თუ
ნი გრძის შინაურ ფრინველთა, წე-
სი ამ ფრინველთა სადღურების მო-
წყობისა, მოვლა-პატრონობისა და
სხვისა.

ამა წლის 1 იანვრისთვის პო-
ლიციის შესახებ გარდასახილ დას-

დებით ვალდ ტფილისის გუბერ-
ნიის შედეგ ქალაქებს: ლუშეთს 1890
— 1897 წ. წ. 3618 მ. 48 კ.; თე-
რეთს — 1896 წლისა 200 მ.; ახალ-
ციხეს — 1892 წ. 1897 წლამდე —
5000 მ. და ტფილისის 1896 წლისა
1000 მ. ტფილისის საკანტროლო
პალატის მმართველმა მიმართა კი-
დეც გუბერნატორს, განკარგულება
გაცეთ, რომ ეს ვალი შემოტანილ
იქნასო.

კვირას, 23 მარტს, 1 საათზედ
კრება დანიშნული საბარეშეშო გა-
ყოფილების სადღურში რუსეთის
საიმპერატორო ბაღისობის კავკასი-
ის განყოფილებისა. კრებამ უნდა
მიმსმინოს ნ. ნ. სვეშჩევის მოხსენე-
ბა კავკასიის მცენარეულობის ზო-
გიერთ სენის შესახებ და მოხსენებ-
ვე თ. თ. კოვრისკისა და განიხი-
ლოს მიმდინარე საქმეები საზოგა-
დოებისა. კრებებზედ გარეშე შირთაც
შეუძლიან დასწრება.

გუშინ, 21 მარტს, სამეურნეო
საზოგადოების მინდობილებით, ტფი-
ლისის საბაღისო სასწავლებლის
ბაღში პეტ. ყიფიანმა, იოსებ ქუთა-
თელაძემ, ბ-ნ ტომოვევმა და ბ-ნ არ.
ფირალოვმა მუფარტისა და ამა ქარხნის
მიერ გამოაგონილი თვით-მოქმედი
მანქანა „სოფონია“ გამოცადეს. ამ
მანქანით დადავამოყვებულს ვაზს
და სხვა მცენარეულობის წახალს
აქტიურებენ. გამოცდამ აღმოაჩინა,
რომ ეს მანქანა ძლიერ კარგია და
ვერობრების მანქანას გაცილებით
სჯობდა. თუმცა ეს მანქანა ვერბო-
რებისზედ ორი-სამი მანქანით უფ-
რო ძვირად ჰფისობს, მაგრამ სპე-
ციალისტების აზრით, მისი შექმნა
მემამულეს ზიანი უფრო ხელს მის-
ცემს.

ფელეტონი

ნაწყვილი.

არა, არ გვხვავ სიყვარულსა
ვით სათხოვარ მოწყალეებს...
დე ვიტანჯო, ნუ ვიყვარდე,
გულს ჩავიღვავ ტრფილებსს,
არ შევიტოვებ ძე ხორციელს
ჩემს ცეცხლსა და გამაყვარებს,
შავი მიწა დამაყვარებს.
გულის ტანჯვა-მუხუბარებს.

დ. მანანელი

უცხოეთა შორის

ქურდები და ჩუმა-მაძიებელი. —
ინგლისის სოფელი. — იტალიაში მღვდ-
ლი და მისი ცხოვრება. — არც
მღვდლის ცოლია უმჯობესი. — სოფლის
კლუბები. — ინგლისის საწარმოები.
— კათოლიკეები და პროტესტანტე-
ბი. — რა სწავს ინგლისელს და რა
არა სწავს.

ლონდონი ვანთქმულია ქურდო-
ბითა და ქურდობის ოსტატებით.

გამონგარიშებულთა, რომ ლონდონ-
ის ქურდები წელიწადში 10 მი-
ლიონზედ ფულსა და საქონელს იბა-
რვენ. მიზეზი ქურდობის ასე გაძ-
ლიერებისა ხალხის დიდი სიღარიბეა.
ქურდობა, როგორც ყველგან, აქაც
იქ უფრო ხშირია, სადაც ბევრი ხალ-
ხი მოგროვდება ხოლმე, თეატრთან,
კრინოს გზის სადგურზედ და სხვა,
სხიარდ ეკლესიაშიაც ქურდობენ
ჯობიერები, უკანასკნელ მოდაზედ და
მდიდრულად მორთული ჯობიერი
გულ-მოდრინე მკოკლოებს, ამ
დროის იმის ფიქრებით, ამ ქალს სა-
ათი როგორ ამოვაცალიოვო. ჯობი-
ერმა გაზმირებულია აგრეთვე ობნი-
ბუსებში, როდესაც ქურდებს ოქრო-
მეკობრის ლექსისა ანუ საქონლის
მალაზის გაქურდვა უნდათ, მიუღს
საქციერობის საზოგადოების აარსე-
ბენ. თითო კაცს მოაქვს თავის მხრივ
ოპოსი, სამასი მანათა და ისე იწყე-
ბენ ამ საქმეს, როგორც რომელსამე
საზოგადო და საეკერო საქმის ამ
გვარი ქურდები ხშირად მდიდრია
მდიდრებთან, მერე თავის ხელო-
ბას თავს ანებებენ და მშვენიერად

სცხოვრობენ.
მაგრამ თუ ქურდები ასეთი ოსტატ-
ები არიან, არც მაძიებელი ჩამო-
უვარდება ოსტატობით. ინგლისე-
ლებს საზოგადოდ ძლიერ უყვარია
ნადირობაც და ქურდების დაჭერა.
თუ ლონდონის ქურდობის ოსტატო-
ბით არის ვანთქმული, ლონდონის
მაძიებელიც არ ჩამოუვარდება.
ლონდონის ყველა უბნის პო-
ლიციაში რამდენიმე ჩუმა მაძიებე-
ლი მსახურობს, რომლებს მოვა-
ლეთობა ქურდის აღმოჩენა და დაჭე-
რა. ჩუმი მაძიებელის ხელობა ძლიერ
მწელია. მან უნდა შეისწავლოს ქუ-
რდის ხასიათი, ზე-ჩვეულებმა, საზო-
გადოდ კარგად უნდა იცოდეს ადა-
მანის ხასიათი. ერთის სიტყვით,
ჩუმა-მაძიებელს არისტის ნიჭი უნ-
და ჰქონდეს; ხშირად მოუხდება ხო-
ლმე სახის და ტანთ-სამეცლის გო-
მოცლა, რომ ქურდებმა არ იცნონ.
ერთხელ ქურდებმა დიდ-ძალი ნო-
ვარი მოპარეს. პოლიციამ შეიტყო,
რომ ეს ნივთები ინახებოდა ერთს
სასტუმროში, რომელშიაც დგებოდა
სოფლებიდან ლონდონში მოსული

ყაბები. ერთმა ჩუმა-მაძიებელმა ჩი-
ცვა ყაბის ტანთ-სამეცლი, მივიდა
სასტუმროში და ხვეწნა დაუწყა ყა-
ბებს, რამე ადგილი მიმოიხედა.
გაქონილი ტანისამოსი, მიგრა-მოგ-
რა, მოკრძალებმა, ყველა ეს ამტყე-
ცებად, რომ სწორედ სოფლიდან
მოსული ყაბაში არისო. მალე ყე-
ვლა ძლიერ შეუყვარდათ. ჩუმა მა-
ძიებელი ისე ოსტატურად იქცეოდა,
ისე აცინებდა ამხანაგებს თავისი
გულ-უბრეყვლობითა და სულგლო-
ბით, ისე სასტიკოდ ლაზარდობდა,
და, მშვენიერად და თანამზობად, რომ
ფიქრად არავის მოუვიდოდა მისი
მორადება. მალე ჩუმა მაძიებელმა
დაწყოლოებით შეიტყო, სადა იყო შე-
ნახული მოპარული ნივთები და, ამას
გარდა, სხვა ბევრი რამ საიდუმლო
ამავე და ყოველივე ეს პოლიციის
შეატყობინა.

ინგლისის სოფელში მარტო მიწად-
მომქმედი არა სცხოვრობს. მდიდარი
მემამულე მთელს სოციალურ სო-
ფელში ატარებს და იშვიათად, საქ-
მის გულისათვის თუ წავა ლონდონ-

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბები)

ს. თიღა, (ქართლი). მოსამხავე... გასაწყვლად და გლეხ-კაცები სულ-სულ წაშლეს ამართება, ძალ-ღონე ემტრება...

გვირგვინი წარწერით — „კახეთის დედაქალაქისაგან საუკეთესო შვილის...“

* სოფ. პანკევი. (გორის მაზრა) ჩვენი საზოგადოება აქმდე მოკლულა...

* გზა. რუსუ-ნი ამბობს, ხმა დიდისო, რომ შავის ზღვის პირა ოლქში...

* გუშინ, 21 მარტს, სხდომა ჰქონდა ტფილისის სათავად-ანაბორი საადგილ-მამული ბანკის ზედამხედველს...

თბილ. 5. წ. შავსაზღვის სხედარის მიხედვება კახეთს.

14 მარტს თელავის მაზრის თავად-ანაბორმა დიდიდავანე გვიღო...

* ასაღვიცა გერ ისევ ქუქუთია და ნავით არის სავსე ჩვენი ქალაქი...

* მარტოთუხანა. (ქიათურა). 20 მარტს დილით მე 13 ვერსზედ ჩამოვიყა...

ფოთლი. 20 მარტს, ნაშუადღევს 4 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

თელავის მაზრაში. 20 მარტს, ნაშუადღევს 10 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

* შუშაკი სწერენ ბათუმელები: 13 მარტს ავსტრიის გემით „ნელი-ოსიოტი“ ხელახლად 100 ოჯახი ბერძენთა...

* თუმცა დიდი მოძრაობა თელავის გზატკეცილზე, მაგრამ იმის შესწორება - შეკეთებას-კი არავინა მკვიდრის. მთელი გზა ოგროროლი...

* აბრეღის თემში შემდეგი საყურადღებო საქმეებია განსახილველად დანიშნული ტფილისის სამომავლო პლატაში:

22 აბრეღის: კაცია ზოლუქვიძისა, ნოე დათუნაიშვილისა, გიბარულ ნიკოლოძისა, სტეფანე ჩხვიძისა, ნესტორ, ვლადიმერ და მათია, იგივე მართა, შოთაყოსთა საქმე, რომელთაც გამარტვა მართალებთან.

23 აბრეღის: თ. გიორგი ამილახვარისა, დავით ერისთავისა და სხვათა, რომელთაც ის ბრალი ედებოდა,

ყველა ერის კაცი. როგორც სხვა ახალ-გაზდა კაცი, ახალგაზდა მღვდელიც იეს დღის ყველა ოჯახში; აქ ვარაუდობა განათავიერ ქალების და ხშირად ირთავს ხოლმე წარჩინებულ და მდიდარ ოჯახის ქალს.

შემოსავალიც კარგა აქეთ ინგლისელ მღვდლებს. წელიწადში ზოგს 50,000 მანათი შემოსავალი აქვს. ჩვენთვის მღვდელს ასეთი შემოსავალი სიხშირადც არ მოეჩვენება. მაგრამ არ იფიქროთ, რომ ინგლისელ მღვდელს გამდიდრება შეუძლია. როგორც საზოგადოდ ყველა ინგლისელი, მღვდელსაც უყვარს კარგად და მდიდრულად ცხოვრება. ცოლისა და შვილების საუკეთესო ტანთ-საცმელი, შავი სერკოთუკი, თოვლივით თეთრი, სუფთა პერანგი. თეთრი ყელისაგვეი აუცილებელია. გარდა ამისა, რაც უფრო ბევრი შემოსავალი აქვს მღვდელს,

რომ ავადობის ქალის მოტაცება უნდადგეთ, ეს საქმე ტფილისის ოლქის სასამართლომ ამას წინად განიხილა და დანაშაუდ მკრეფ სასჯელი მიუყვანა, მაგრამ ბრალმდებელი არ დანაშაუდა ოლქის სასამართლოს გარდაწყვეტილებას და საქმე სამომავლო პლატაში გადაიტანა.

* თუმცა დიდი მოძრაობა თელავის გზატკეცილზე, მაგრამ იმის შესწორება - შეკეთებას-კი არავინა მკვიდრის. მთელი გზა ოგროროლი...

* აბრეღის თემში შემდეგი საყურადღებო საქმეებია განსახილველად დანიშნული ტფილისის სამომავლო პლატაში:

22 აბრეღის: კაცია ზოლუქვიძისა, ნოე დათუნაიშვილისა, გიბარულ ნიკოლოძისა, სტეფანე ჩხვიძისა, ნესტორ, ვლადიმერ და მათია, იგივე მართა, შოთაყოსთა საქმე, რომელთაც გამარტვა მართალებთან.

23 აბრეღის: თ. გიორგი ამილახვარისა, დავით ერისთავისა და სხვათა, რომელთაც ის ბრალი ედებოდა,

ყველა ერის კაცი. როგორც სხვა ახალ-გაზდა კაცი, ახალგაზდა მღვდელიც იეს დღის ყველა ოჯახში; აქ ვარაუდობა განათავიერ ქალების და ხშირად ირთავს ხოლმე წარჩინებულ და მდიდარ ოჯახის ქალს.

შემოსავალიც კარგა აქეთ ინგლისელ მღვდლებს. წელიწადში ზოგს 50,000 მანათი შემოსავალი აქვს. ჩვენთვის მღვდელს ასეთი შემოსავალი სიხშირადც არ მოეჩვენება. მაგრამ არ იფიქროთ, რომ ინგლისელ მღვდელს გამდიდრება შეუძლია. როგორც საზოგადოდ ყველა ინგლისელი, მღვდელსაც უყვარს კარგად და მდიდრულად ცხოვრება. ცოლისა და შვილების საუკეთესო ტანთ-საცმელი, შავი სერკოთუკი, თოვლივით თეთრი, სუფთა პერანგი. თეთრი ყელისაგვეი აუცილებელია. გარდა ამისა, რაც უფრო ბევრი შემოსავალი აქვს მღვდელს,

თბილ. 5. წ. შავსაზღვის სხედარის მიხედვება კახეთს.

14 მარტს თელავის მაზრის თავად-ანაბორმა დიდიდავანე გვიღო...

* ასაღვიცა გერ ისევ ქუქუთია და ნავით არის სავსე ჩვენი ქალაქი...

* მარტოთუხანა. (ქიათურა). 20 მარტს დილით მე 13 ვერსზედ ჩამოვიყა...

ფოთლი. 20 მარტს, ნაშუადღევს 4 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

თელავის მაზრაში. 20 მარტს, ნაშუადღევს 10 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

თელავის მაზრაში. 20 მარტს, ნაშუადღევს 10 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

თელავის მაზრაში. 20 მარტს, ნაშუადღევს 10 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

თელავის მაზრაში. 20 მარტს, ნაშუადღევს 10 საათზე, როდესაც საქონლის მატარებელი ფოთლის ხიდს გასვდა...

თელავის საზღვარზე დახვეწილ კურდღელთაგან. აქ ბლადიონი-მა მიხელო ხელაშვილმა წარმოსთქვა გამოსათხოვებელი სიტყვა, მანდილონობა დაბრუნდა. ხალხი კიდევ კარგა მანძილს გაჰყვა. ხილველ ცხენებს შემოვებას ახსენებენ მათი წინამძღოლობით და ცხენები წაასვენეს ყვარლისკენ.

დასვლავების დროს სიტყვა წარმოსთქვა აგრეთვე სოფ. ერისთვის მღვდელმა მ. სიმონ ჯაჯანიძემ.

მარი. სადილის შემდეგ ყველანი მიდინასტუმრო ოთახში და ჩაისს სვამენ. მღვდლის ერთ-ერთი ქალიშვილი ამ დროს მესიკას უტრავს, ან მღერის. ღამის თორთმეც საათზე მღვდელი კითხულობს ლოცვას, გამოთხოვება მთელს ოჯახს და ყველა თავის ოთახში მიდის დასაძინებლად. ზოგს მღვდელს ცალკე დღე აქვს დანიშნული სტუმრის მისაღებად. ერთს დღეს თავის მრევლის შემსახურება მოლიან, მეორედღეს - მემსახურები. უმეტეს მღვდელთან ერთმანეთს უხვდებიან ხოლმე ღარიბნი და მდიდარი, წარჩინებული დიდი კაცები და მუშა ხალხი.

მღვდლის ცოლსაც დიდი მნიშვნელობა აქვს მთელს სოფელში: მის აბარია სკოლა ღარიბ ეზავილებსთვის, ასწავლის პატარა ბავშვებს სკოლაში და სკოლის გარეუბნებში. მღვდლის ცოლი ყოველ წელიწადს მოსამსახურებს იცავს. აიყვანს ერთს ქალს, ასწავლის, რაც სპირიტუალ და მერს სხვას გადასცემს. მღვდლის ოჯახში ნამყოფ მოსამსახურეს ყველა დიდის სიამოვნებით აიყვანს, რადგან

მწესი-კი უბრალოდ მოვიდეს: ექვს გარეშე, რომ თუ საბერძნეთსა და ოსმალეთს ომი აუტყდად და...

ცხელს უფოთი. ამ გვარ გარეცხით ქსოვილი ფერს არ იცვლის.

დეკემა

(რუსეთის დეკემბრის საგენტოსგან)

21 მარტი

პატივსაცემი. უმაღლესი ბრძანება: მე-13 არბის კომისიის უფროსი, გენერალ-ლეიტენანტი რაზგულდევნი დანიშნულ იქნა ვარშავის სამხედრო ოლქის ჯარის სარდლის თანამშრომელად.

პარიზი. პარიტი და დემონი ამორჩეულ იქნენ საფრანგეთის აკადემიის წევრებად.

ტულუნი. აღმირალ პოტიეს მოთხოვნებისამებრ, ზღვათა მინისტრმა უბრძანა დაუყოვნებლივ გაგზავნეთ კრიტიკი კიდევ 600 კაცი ქვეითა ჯარისა, პოდპოლკოვნიკის უფროსობითა. ჯარი მომავლს ცვირას გაიგზავნება.

კონსტანტინოპოლი. სანსუნში მყოფი რუსეთის ელჩი ციმერბანი ტრაკატი იქნა გაგზავნილი, რომ იქ დაესწროს არეულობის საქმის გამოძიებას.

სტუტარტი (ალბანიაში) საქმეთა მდგომარეობა მშვიდობიანი არ არის, ახლანდელი კათოლიკე ჯგერაბიანი იხიზნება. უწყისობა ჯგერაბიანს უწყვეტია.

სტუტარტი (ალბანიაში) საქმეთა მდგომარეობა მშვიდობიანი არ არის, ახლანდელი კათოლიკე ჯგერაბიანი იხიზნება. უწყისობა ჯგერაბიანს უწყვეტია.

ლონდონი. დღითა სახელმწიფოთა მთავრობებმა დაადგინეს დაუყოვნებლივ დაიწყეთ მეცადინეობა, რომ შევადგინოთ სატყვი მოქმედება საბერძნეთისა, ყველა დღენი სახელმწიფოთა დასთანხმდნენ, რომ საბერძნეთის სანაპიროებს შემოერთდეს ალბანია.

აქამ წინადადება გახდა, რომ ავროს უნდა გაიჭრას ბოთლი, გეპა, შუშის მილი და სხვა, აი კიდევ ერთი საშუალება ანათი მსხვილი ძაფი, კარგად დასველებული, სპირითა და ბენზინითა და ბოთლის შემოავლით იმ ადგილას, სადა გადჭრა გეპა, ძაფს ცეცხლი წავაუკვდიდ და ბოთლი აპრუფნებ ბოთლი, რომ ძაფი სულ დაიწვას და ბოთლი თავის თავად გადჭრება, თუ ბოთლის შუშა ძლიერ სქულია და არ გადჭრება, ძაფი რომ დაიწვიოს, იმ წამსაც ციფი წყალი დაასხი იმ ადგილას, სადაც ძაფი წაიწვია შემოკლებულ და ბოთლი უშეშვლად გადჭრება.

აყოველთაა გვარ წინადადება გახდა, რომ ავროს უნდა გაიჭრას ბოთლი, გეპა, შუშის მილი და სხვა, აი კიდევ ერთი საშუალება ანათი მსხვილი ძაფი, კარგად დასველებული, სპირითა და ბენზინითა და ბოთლის შემოავლით იმ ადგილას, სადა გადჭრა გეპა, ძაფს ცეცხლი წავაუკვდიდ და ბოთლი აპრუფნებ ბოთლი, რომ ძაფი სულ დაიწვას და ბოთლი თავის თავად გადჭრება, თუ ბოთლის შუშა ძლიერ სქულია და არ გადჭრება, ძაფი რომ დაიწვიოს, იმ წამსაც ციფი წყალი დაასხი იმ ადგილას, სადაც ძაფი წაიწვია შემოკლებულ და ბოთლი უშეშვლად გადჭრება.

კერილს ნათ-სადგურში, მაშინვე სათანადოდ და სასარგებლოდ იქმნება მაშინვე, რომ ოსმალეთის უმთავრესი ძალა გაცეანოდ იქნას ამ კუნძულოვანად.

Times-ს დეკემბრის ათინიდან, რომ ბეჩინთა ფლოტის დასავლეთის ესკადრა ლეკსათან არის მოკრებილი. ნაღბის მატარებელი ფლოტისა, ბატონიშვილის გიორგის უფროსობით, ელონს უტრეს ახლო-მახლო დადის.

კანადიან იოქსებთან, რომ მთავრობამ მიპარა დიდთა სახელმწიფოთ და სთხოვა, რომ ყოველმა სახელმწიფომ თითოეულ ქვეითა ბატალიონთან თითო არტილერიის ბატარეაც გამოგზავნოს.

სივამში მყოფი ინგლისის ელჩი ჰოვარდსმა, რომ ტრაკატი 89 სომეხთა მოკლული, ხოლო 36 დაჭრილი. ტრაკატი ახლო სამი სოფელი გამაარტულია.

წარმომადგენლის მიხარბი

მაინ რედაქტორისა

ამ წლის იანვრის № 40-ში დასტავებული ქუთაისიდან გამოგზავნილი შენიშვნა, რომლის ავტორიც ამბობს: „თითქმის ორი წელიწადია, ქართულ გალბაში მოკლულნი ვართ ქუთაისლები“ და სხვ.

მა, ამ სტროქების დამწერი, მიწვეული ვაპყავთ არტილის რუსულ ხორის ლობარად (ქართულ მაგლობელთა გუნდით არის, რომელიც დრო გამოშვებით როგორც წინადადება, ელვაც ჰგალობს) და, მაშასადამე, ჩემს პირდაპირს მოვალეობას შეადგენს რუსული გალბის გაყვანა.

მთავრის უბნით ზნობრივად ვაღიქვამდი ვარ ქართული გალბისა და მოქმედი უბრალოდ, სწორედ ახლ ვიქმედი. სულ ერთი წელიწადზედ ცოტა მეტია, რაც არტილის ხორის ლობარად ვარ და ამ დროს განმავლობაში მთელდ პირდაპირ მოვალეობის აღსრულებას, ე. ი. რუსულს გალბის სიტყვად თუ ბევრად რიგითი დასვენებას, მოვალეობებთან, რომ ყოველ ახალ სტაქს ბევრი ზნობა უნდა, ყველს თვითონ გვიგონება და მიმართება აქვს და ყოველი კაცი სტელობს ყოველთვის მის მიერ გაკეთებულ საქმეს თვისივე დიდ დასასეს, კარგია იგი თუ ცუდი. სწორედ ამ ჩემს გვიგონებზედ ხორის გაწერისა მიზნად ეს დროც და ვერ კიდევ დამოუკიდებელია ის, როგორც ჩემთვის სასუბელობა მთელი, ყოველი გამოცდილი და გალობის მიხედვით დამოუკიდებელია, რომ ეს დრო სრულიად ბევრი არ არის ხორის კარგად გაწერისათვის, მეტადვე იმისათვის ადვილას, როგორც ქუთაისისა. მაშასადამე, ვერ მე კაცი ვერ მისაყვედურებს მაინც და მაინც, რატომ უნდავე ქართული გალობა არ შემოიღო. იმ შენიშვნის დამწერი არ ნაკლებ მიყვარს ქართული გალობა და კიდევ ვსტელობ მისი შემოღებას. ყველაფერი ერთბაშად არ ვაკეთებ. ავტოროს თითქმის ერთი წელიწადია, რაც ვსტელობ და მთელი ჩემი თავისუფალი დრო მოვანდომე მიუძღვს კილას ოთხ მსახურად ვაღიქვამ ბევრს, კარგის ნორტე მიიღან, დამდამთვე კიდევ მადელო-მთავრის სრული წიგნის წესი და ცხლა ხანს დავეწყებინე ხორის მისი შესწავლა. რამდენიმე საგლობლოც ვკვი შევასწავლე და, როგორც ვთქვით, მაისაქვს სრული ცქვილებითა, იმ დროსთვის არ ზარად მაქვს გახორის შემოქმობით მოუძღვლო ყოველს ქართულის გალობის მოყვარეს, რათა მისი მისინის—სუ პირველი ცდა რამდენად მოსაწონი იქნება, ეს სემი ახრი ხორად მითქვამს აქეთ ინტელექტუალთა შორის, ბევრმა იცოდა იგი და რამ აძილა შენიშვნა.

მის ავტორი, მაინცა-და-მაინც ვაგვისთ საშუალებით გვიგონებია. არ მესმის ის დასავლელი ჯერ ვაიგებდა და მეზე დასწერდა.

ზოგი იმ აზრისა, რომ ვგალობა როგორც სწორია, ისე შევასწავლო, მაგრამ მე ამ აზრს ვერ დავეთანხმე, რადგან მე შეუძლებელია ოთხ-ხმობან ხორისათვის და თუ მხოლოდ დიდებს შევასწავლოდ სამს მსახურად, ვგზომ ისეც ვამოვიღოდა, რასაც არტილის ქართულ მაგლობელთა გუნდი ჰგალობს, და მაშასადამე, ჩემი ზნობა მეტი იქნებოდა. აი ამისათვის ვაღიქვამდ თან ზნახედ და შეძლებლის დავარად ერთგული ხასიათი დეკრავე. მაგრამ ამის შესახებ ვერ არას ვიცივით. ვგ თვითონ მოკლდება განსაჯონ, როდესაც მოისმენენ, თუ იგი მოსაწონი ვაშედა, მაშინ მე აზრად მაქვს ყველა საგლობელი ვაღიქვამდ ოთხს მსახურად, რომელიც ვიღებებუდა.

ქუთაისის არტილის რუსულ ხორის ლობარის მასწავლებელი კორნელი მარბაძე.

განსვალუბანი

თამარის სურათი ატლასზე შეკერილი ბილიონები. 2 მ. აბაჯური ექვს ცნობილ მწერალთა სურათებით. 3 მ. აბრეშუმის ცხვირსახოცები იხავე მწერალთა სურათებით. 60 კ.—80 კ. წიგნებში ჩასაღები ლენტი. 25 კ.—30 კ. ვინც ბევრს იყიდის, იმას იაფად დავთმობა. ვისაც ქსურს თავისი სურათი ამოაკერინოს, შეუძლიან მიპაროს თათი ამ აღრესით: ტუფოლის, სპორის, ქუჩა, სახლი № 12, მურადოვისა, ხ. როდინოვისას. (9)

Открыта подписка на новую большую ежедневную в С.-Петербургъ газету

„МИРОВЫЕ ОТГОЛОСКИ“

1897 года.

газету политическую, литературную, научную, общественную, финансовую и экономическую, без предварительной цензуры. Всѣх номеровъ выйдетъ 360 въ годъ.

Программа: 1. Руководящія статьи по разнымъ вопросамъ. 2. Деграммы отъ собственныхъ корреспондентовъ въ Россіи и за-границей равно отъ разныхъ телеграфныхъ агентствъ. 3. Статьи и извѣстія въ вопросамъ внутренней и международной политики, а также статьи научно и практическаго содержания по разнымъ отраслямъ. 4. Обзорнѣе движенія русскаго и иностраннаго законодательства и государственнаго управленія. 5. Церковный отдѣлъ—духовная литература. 6. Историческіе, бытовые и этнографическіе очерки. Жизнеописанія замѣательныхъ дѣятелей. 7. Статьи и извѣстія по разнымъ отраслямъ финансово и экономической дѣятельности въ Россіи и за-границей. 8. Обзорнѣе событий государственной и общественной жизни. Хроника и разныя извѣстія. Некроlogy. 9. Областная обзорнія и корреспонденціи изъ Россіи и другихъ государствъ. Отчеты о засѣданіяхъ различныхъ обществъ русскіихъ и иностраннѣхъ. 10. Обзоръ текущей журналистики и замечательныхъ явленій литературы русской и иностранной. Критическія статьи о вновь появляющихся въ Россіи и за-границей книжкахъ и сочиненіяхъ. 11. Статьи и извѣстія по вопросамъ искусства и ихъ обсужденія. 14. Статьи и извѣстія о движеніи повсемѣстно въ Россіи и за-границей промышленности, сельскаго хозяйства, торговли, горнаго дѣла и торговаго мореходства. 15. Статьи и извѣстія о дѣйствіяхъ русскіихъ и иностраннѣхъ акціонерныхъ комісій и разныхъ видовъ товариществъ. 16. Виряеыя извѣстія внутряннїи и заграничнїи. Ярмарки. Урожай. 17. Рисуны историческіе и бытовые, соответствующїе содержанию статей. Портреты замѣательныхъ дѣятелей. 18. Справочный отдѣлъ. 19. Казенныя и частныя объявленія.

„Мировые Отголоски“ будутъ выходить въ объемѣ отъ одного до двухъ листовъ формата бывшей газеты „Голосъ“ и будутъ печататься подобнымъ же крупнымъ и четкимъ шрифтомъ.

Всякаго рода рисунки и портреты будутъ печататься какъ въ тексты газеты, такъ и на особомъ полулистѣ, выходящемъ еженедѣльно по воскресеньямъ.

Подписная цѣна въ Россіи: безъ доставки на годъ—14 р., 6 м.—8 р., 3 м.—4, 1 м.—1 р. 50 к. Съ доставкой по городской почтѣ на годъ—16 р., 6 м.—9 р., 3 м.—4 р. 50 к., 1 м.—1 р. 80 к. Съ пересылкою иногороднымъ на годъ—17 р., 6 м.—10 р., 3 м.—5 р. 50 к., 1 м.—1 р. За-границей: на годъ—26 р., 6 м.—14 р., 3 м.—8 р., 1 м.—3 р.

Допускается разсрочка платена подписныхъ денегъ: для служившихъ—по соглашенію съ конторою чрезъ ихъ казначеевъ, для неслужившихъ—на слѣдующихъ условіяхъ: 6 р. при подпискѣ, 6 р. въ концѣ марта и 4 р. въ концѣ августа для городскихъ, 7 р. при подпискѣ, 7 р. въ концѣ марта и 3 р. въ концѣ августа для иногородныхъ подписчиковъ.

Подписка принимается: въ С.-Петербургѣ, въ главной конторѣ редакціи „Мировыхъ Отголосковъ“, Фонтайна (уголь Лештубова переулка), домъ № 80, а также въ книжныхъ магазинахъ: Фену и Невскій пр., 40, М. Ледерае, Невскій пр., 42 и Н. П. Карбасникова, Литейная ул., 46; въ Москвѣ—въ книжномъ магазинѣ Н. Карбасникова, Мокшова, домъ Коха, и въ Варшавѣ—въ книжномъ газетѣ Н. П. Карбасникова, Новый Свѣтъ, 69.

Редакторъ-издатель К. В. Трубииковъ.

(6)